

Nedėldienio Skaitymas.

NEDĖLINIS LAIKRAŠTIS.

Apmokėsnis: su prisiuntimu metams 2 rub.
pusmečiui 1 rub.
be prisiuntimo metams 1 rub. 40 kap *)
pusmečiui 70 kap.

Rėdaktija Kaune.

REDAKTORIUS IR LEIDĖJAS

kunigas pralotas Antanas Karosas.

◆◆◆ Už atskirą numerį 4 kap. ◆◆◆

Už apgarsinimus imama nuo eilutės arba jos vietos ant paskutinio puslapio 30 kap. ant atskiro lapo 15 kap.
Už nekrologus imama kaip už apgarsinimus.

№ 5,

Kaunas 16 d. Sausio 1906 m.

Pirmi metai.

Metai prasideda nuo 1 d. sausio ir pasibaigia 31 d. gruodžio. Todėl A.V. 1 ir 2 su 3 musojo laikraščio, kaip išleisti prieš naujus metus, skaitosi pavyzdiniais; kad jie visi jau išdalinti, tai paskiaus užsisakiusiems jų nebeteks.

Red.

EVANGELIJA

ant Trečios nedėlios po Trijų Karalių

pagal šv. Matešuo 8.

Aną metą, kada Jezus nužengė nuo kalno, ėjo paskui Jo didžios mynios. O štai raupuotas priėjęs nūsilenkė Jam tardamas: Viešpatie, jei nori, gali mane apčystyti. O ištiesęs Jezus ranką, prisilytėjo jo, sakdamas: Noriu. Buk apčystytas. Ir tuojaus buvo apčystyti jo raupai. Ir tarė jam Jezus: Žiurėk, idant niekam nesakytumei: bet eik, pasirodyk kunigui, ir apėravok dovana, kurią liepė Maiziešius ant liudyjimo jiems. O kad įėjo į Kafarnaum, atėjo pas jį šimtininkas, melzdamss jį ir tardamas: Viešpatie, mano tarnas guli namie stabo ištiktas ir sunkiai serga. Ir tarė jam Jezus: Aš ateisiu ir išgydysiu jį. O atsakydamas šimtininkas tarė: Viešpatie, nesmu vertas, idant įėitumei po mano stogo, bet tiktai ištark žodį, o bus išdydktas mano tarnas. Nės ir aš esmu žmogus po valdžios pastatytas, turis po savim kareivius, O sakau tam: Eik, ir eina; o kitam: Ateik, ir ateina; o tarnui mano: Daryk tą, ir daro. O išgirdęs Jezus stebėjos, ir tarė einantiems paskui savęs: Užtiesą sakau jums, neradau teip didžio tikėjimo Izraėliuje. O sakau jums, juog daug nuo saulės užtekėjimo ir užsileidimo ateis ir sėsis su Abraomu ir Izaoku ir Jokubu dangaus karalystėje. O karalystės sunai bus išmesti į tamsybes toliausias, tenai bus verksmas ir dantų griežimas. Ir tarė Jezus šimtininkui: Eik, o kaip įtikėjei, tegul tau stojas. Ir išgijo tarnas anojė valandoje.

Trumpas pareiškinimas Evangėlijos.

Mieliausi Kristujel! Šios dienos Evangėlija stato mums prieš akis ano šimtininko dorumą, kursai nors budamas stabmeldžiui, gali vienok buti paveikslu ir krikščionims. Jis rupinas ne savu sunumi, nei savą

dukterimi, bet tarnu: „Viešpatie“, sako: „mano tarnas guli namie stabo ištiktas ir sunkiai serga“. Viešpats Jezus regėdamas jo tikėjimą ir širdies gerumą, greitai jo išklausė ir tarė jam: „Aš nueisiu ir išgydysiu jį“. Bažnyčia šventa, skaitydama mums tą Evangėliją, nori kad visi ponai ir gaspadoriai imtų sau paveikslą nuo šimtininko ir su tokiuo-pat širdies gerumu apseitų su savo tarnais, kaip ir anasai.

Šventas mūsų tikėjimas moko, juog tarnas—tai mūsų artymas, mūsų brolis, mūsų vaikas. Tarnas bendrai su mumis dirbdamas, prie bendro stalo valgydamas ir po bendro stogo gyvendamas, mūsų giminės tampa sąnariu. Tai-gi iš to jau aišku, ką kalti yra ponai ir gaspadoriai tarnams. Visupirmu gaspadoriai yra kalti suderėtą atiduoti algą, meiliai su tarnais apseiti ir jų dvasišku labu rupinties.

a.) Pirmoji gaspadorių priedermė yra tai suderėtą atiduoti algą. Nės, jei mažiausis artymo nuskriaudimas yra griekas, jei prieš visus pridera užlaikyti teisybę, tad tuo labiaus reikia buti teisingam tiems, kurie yra, tarsi, mūsų vaikai, kurie dėl mūsų atiduoda savo laiką, savo galę ir darbą. Paklauskite, kaip Maiziešius apie tą rašo dalyką: „Neatsakysi užmokesnio beturčiui broliui tavo, bet toje pačioje dievoja atiduosi jam užmokesnį už jo darbą... idant nešauktų prie Viešpaties ant tavęs.“ (Deut. 24,14).

Tai-gi, Mieliausi, samprotaukite iš to, kaip didžio nusidėjimo randasi kalti tie ponai ir gaspadoriai, kurie nežmonišką turi paprotį, už mažiausią pragaištį dvejomis nuo tarnų atplėšti ir nėkadus visos neatiduoti algos. Ta kaltybė yra tuo bjauresnė, nės esti nuskriaustas žmogus beturtis ir tas taip nežmoniškai atluptas skaitikas yra apipiltas prakaitu ir ašaromis.

Tolesniai, teisybė reikalauja, idant tarnams geras butų duodamas valgis. Ar-gi nepridera gerai valgydinti tą, kursai mums tarnauja, už mus savo atiduoda sveikatą? Nevien' protas tą nurodo, bet ir pačių gaspadorių nauda to reikalauja. Jug tarnas, menkai pavalgęs, negali buti stipras prie darbo ir savo ponam gerą turėti širdį. Priešingai, alkinamas tarnas pradeda murmėti, savo gaspadorių nebekęsti, o ant galo tok-

*) Paskiriant apmokesnis, atsitiko riklius, kurį šiame № pataisėme.

sai tarnas pradeda ir vogti. Kad gaspadorius savo tarnus badu stapindamas ir sutausotų kiek daugiaus turtų, tad' iš to anas nepraturtės, bet ant savęs Dievo užrauks rustybę.

b.) Tolesniai, ponai ir gaspadoriai yra kalti savo tarnus mylėti. Turi mylėti tikrą ir brolišką meilę. Jei pagal Kristaus mokslo kalti esame neprietelius mylėti, tad tuo labiaus savo šeimyną, savo tarnus. Dėlto-tai ponų ir gaspadorių apsėjimas liepiant ir kalbant su tarnais toksai turi buti, idant tarnai laikytų poną už tėvą, o ne už kokį smarkininką. Kokio tad' papeikimo verti yra tie ponai ir gaspadoriai, kurie kalboje su šeimyną kitokių nežino žodžių, kaip latras, veltaduonis, sukčius. ir teip toliaus. Toksai su tarnais apsėjimas tai tikra kvailybė, nės tarnas tokiuos girdėdamas ant savęs žodžius, ar-gi gali meilėmis ant savo gaspadoriaus pažvelgti akimis?

Tarnui susirgus gaspadorius arba ponas yra kaltas tėvišką jam rodyti malonumą ir globą. Tėmykitės, kaip apsėjo anas šimtininkas. Jis neišmetė tarno pro duris, tardamas: eik sau sirgtų prie savųjų, prie manęs nėra tau vietos; bet, globė jį ir rupinos apie jį. Bėga prie V. Jezaus ir gailėstingu balsu maldauja Jo susimylėjimo. O šimtininkas buvo stambmeldis, taigi nuo krikščionių ponų dar daugiaus reiktų laukti.

Puikų paliko mums paveikslą vienas senovės kunigaikštis, kursai draug su savo tarnu pakliuvo nelaisvėn ir abudu aukštamę tapo uždarytu bokšte. Ilgainiui, bebudamu nelasvėje ryžos išsprukti. Iš rubų ir skalbinio ilgą pasidirbo virvę ir naktį-pagal leidos iš bokšto žemyn. Pirmas lipo tarnas, bet taip nelaimingai, juog krisdamas ant žemės išsilaužė koją. Kunigaikštis nulipo laimingai. Tadą tarnas tarė: „Bėgk, kunigaikšti, aš čia lauksiu smerčio“. — „Nėkadosi!“ atsakė kunigaikštis: „tu-gi dėl manęs išsilaužei koją, aš tavęs nepaliksiu“. Ir pajėmęs jį ant pečių nešė jį su savimi, ir taip laimingai abudu į savo sugrįžo tėvynę.

c) Ant galo ponai ir gaspadoriai yra kalti rupinties dvasišku savo tarnų labu. Tankiausiai gaspadoriai apie tą priedermę ir mislyti nepamislyja. Kas jiems darbo, ar tarnas moka poterius, ar jis supranta tikėjimo artikulius, ar jis vaikščioja bažnyčion. Jie reikalauja, kad tarnas tiktai dirbtų, o ar jis yra geru krikščioniu, tai ponams nerupi. Žinome, juog kiekvienas katalikas yra kaltas savo artimui padėti dušią ganyti. Taip, kalti esame klystančius ant gero kelio atvesti, nemokančius pamokyti, abejojantiems gerą duoti rodą. Jei esame kalti tą daryti artymui, tad' daug daugiaus—saviems tarnams.

Tai-gi pirmiausiai gaspadoriai turi rupinties, kad tarnai mokėtų nors visureikalingiausius tikėjimo artikulius. Tam tikslui turi juos išleisti bažnyčion ant katekizmų. Bet netiktai turi išleisti, turi ir varyti, kad to reikalas butų. Tačiau, kiek tai prisieina tokių matyti piemenėlių ir gerai jau paaugusių pusbernių, ku-

rie nei mažiausio neturi supratimo nei apie spaviedinį, nei apie Švenčiausį Sakramentą. Užklausus juos, dėlko jie taip nežino, atsako: „Niekas manęs neišleidžia bažnyčion prie katekizmo: aš turiu ganyti, ir tt.; o gaspadorius teisinis sakydamas: jo motyna neveda jo bažnyčion ir nesirupina. Bet ar ne tu, gaspadoriau, esi jo tėvas, jo motyna! Nuo ko Dievas reikalaus atsakymo, jei tas piemenėlis į nedorą užaugs žmogų? Be abejojimo, nuo gaspadorius, nės gaspadorius yra par tuos metus savo tarno tėvas ir motyna.

Toliaus, ponai ir gaspadoriai turi prižiūrėti, kad šeimyna užlaikytų krikščioniškas priedermes: kad melstų, kad prisakytose dienose pasninkautu, klausytų Mišių šventų. Pagaliaus, turi su akylą atidę žiūrėti į jų apsėjimus. Išgirdus kokį bjaurų žodį, reikia persergėti, gėdinti, vienu žodžiu sakant, ponas arba gaspadorius turi rupinties, kad jo šeimyna gyventų padoriai, teip, kaip Kristaus mokytiniais pridera. — Amen.

Kokių mėšlų reikia dirvai, kad javai gerai užderėtų.

Kiekviena pjutis išima iš žemės daug derlingų syvų, kuriais mito beaugdami javai. Per mėšlus atsigražina žemei syvai, bet ne visi. Dėl to kad viena dalis suėjo žmonėms ir gyvuoliams į kumą, antra dalis javų parduota: tai tos dalis jau nebeatgrįžta atgal į žemę. Jeigu kiek išvežei iš dirvos ir pievos, vėl tiek pat atgal atiduotum, tai tuokart žemės vaisingumas butu visuomet vienodas; o jei mažiaus žemei teatiduodi, neg kiek išemi, tai žemės sylai dėl išdavimo vaisių reikia juo tolyn vis mažinties ir mažinties.

Iš žemės vaisių per vis daugiausiai grūdų išsiveža kitur ir į žemę nebeatgrįžta; todėl žemės syla grudams gimdyti turi butinai eiti mažyn. Su grudais per vis labjausiai phosphorinė rugštis atimama yra nuo žemės, dėlto kad grūdai tos rugšties už vis daugiaus ištraukia iš žemės, o žemė mažiaus jos teturi. Mėšlai negali atgrąžinti žemei phosphorinę rugštį, dėlto kad patis jos mažai teturi (daugiaus jos turėtų, kad gyvuoliams visi grūdai butu sušeriami, bet tai negalimas daiktas). Tai-gi juo tolyn, javų derėjimas juo turi mažinties, dėl nuplėšimo žemės iš phosphorinės rugšties.

Bet žmogus išgudrėjo ir išmoko priemoningu budu atgrąžinti žemei phosphorinę rugštį. Prasimanė sėti į žemę superphosphatus, nės jie turi savyje phosphorinę rugštį. Įberus į žemę superphosphatą, javai gauna iš jo phosphorinę rugštį, o kitus syvus gauna iš mėšlų, ir per tatau auga derliai netiktai grūdai bet ir stiebai ir laiškai, dėlto kad kiekviena augimė tuokart teturi pilną auglių, kad gauna pilną mitalą dėl visų savo kuno dalių. Superphosphatas patiekiamas yra iš tam tikrų akmenų, vadinamų phosphoritais, iš koprolitų (arba suakmenėjusių mėšlų pirmtvaninių gyvuolių), iš guano (arba amžiais susikrovusių mėšlų jurinių paukščių ant pa-

kraščių ir salų Ramjojo Oceano) ir iš kaulų pe-
lenų. Tuos dalykus sumala į smulkiausias miltus ir
prideda šiokių tokių vaistų, kad phosphorinė rugštis
rastusi lengvai ištirpstanti vandenyje. Phosphorinės
rugšties daugumas išreikštas esti ant maišo, ir nuo
to galima pažinti stiprumą superphosphato. Stiprasai
superphosphatas yra 25%, o visulengviausis—10%.
Juo didesnis procentas phosphorinės rugšties yra su-
perphosphate, juo šis yra brangesnis, bet mažiau jo
reikia sėti. Ringos fabrikos superphosphatai turi 13%
—14% phosphorinės rugšties, tai yra: 6 pūduose
tilpsta 31—34 svarai grynos phosphorinės rugšties.

Prasčiokėliai tankiai apsiperka kvalčiuotu arba
netikusiuo superphosphatu, užmokėdami už blogą dar
brangiaus kaip už gerą. Pirkdamas superphosphatą,
įsistebėk:

pirma, kad butu sausas ir smulkiausias. Nepirk
šlapio arba parudavusiam maiše esančio;

antra, kad pardavėjas galėtų galvoties už jo ge-
rumą ir pažymėtojo procento tikrumo.

Per vis geriausiai pirkti superphosphatus tiesiau
iš fabrikos. Susitarius buriui ukininkų, sudėti pinin-
gus ir parsitraukti ciela vagoną. Tuo kart išėina ge-
ras rokundas ir daug pigiaus galima nupirkti, neg
kaip parodyta preiskurantuose. Tokiuo budu gausi
tikrą superphosphatą ir už pigiausią kainą.

Nėr blogai perkant superphosphatą iš ukiškųjų
bendrijų krautuvų, kaip štai Kaune, Liepojuje, Min-
taujoje, Vilniuje, Panevėžyje, Rokiškyje; teipajau—iš
vartojamųjų bendrijų, kurių dabar labai daug ir vi-
dutiniuose miesteliuose atsirado. Ten irgi nebus ap-
gaulio.

Už vis blogiaus perkant nuo smulkiųjų pirklių
kurie kvalčiuoja tavorą neišpasakytai, maišydami su
smulkiausiomis žemėmis, laistydami vandenim, ir t. p.
Reikia žinoti, kad superphosphatas netikusiai užlai-
komas gali ir pagesti.

Svaras grynos phosphorinės rugšties superphos-
phatę kaštuoja maž-daug 7½ kap., o 6—pūdinis mai-
šas 13%—14% superphosphato maž-daug apie 3
rublius. Bet Kaina kasmetai mainosi.

Superphosphatas labai greitai tirpsta žemėse, to-
del sėti jį reikia neužilgo prieš javų sėją, arba ke-
liomis nedėliomis pirmiaus, kad truputį aptirptų.

Pasėjus superphosphatą, reikia negiliai aparti ir
apakėti, kad kuolygiausiai susimaišytu su žeme, dėlto,
kad superphosphatas pats savimi negali išsiskaidyti
po žemę, bet kur įbertas sėjant ir akėjant, ten pas-
kui ant visados pasilieka.

Ant viršaus javų, nei ant viršaus pievų super-
phosphato nereikia sėti—teip neatneš pelno.

Su superphosphatu draug nesėk kalkių—paga-
dinsi superphosphatą. Nei kalkėtoms dirvoms jis ne-
dera.

Kur dera superphosphatas.

Superphosphatas] dera dirvoms molingoms, tru-
putį kalkėtoms ir margelingoms.

Jis dera labai derlioms žemėms, ant kurių javai
išgula, o menką grudą teduoda: jis suteikia brandą.

Jis dera dirvoms stiproms ir šaltoms (drėgnoms).

Kur nedera superphosphatas.

Nedera smiltynams ir labai sausoms lengvoms
žemėms. Ten javai spėriai prinoksta, išduodami gerą
šiaudą, bet menką grudą.

Nedera dirvoms stiprai kalkėtoms. Ten super-
phosphatas pagenda.

Nedera superphosphatas dirvoms šlapioms.

Superphosphatas tik ant vienu metų tepataiso
dirvą; antruosę ir trečiuosę jau nieko nebėgalima nu-
manyti.

Superphosphatas paskubina javų pribrendimą;
todėl dera toms vietoms, kur javai visuomet vėlai
tepribrešta.

Thomasphosphatas, arba Thomo miltai,
dirbamas yra iš gargažių prie fabrikacijos geležies;
todėl kiti vadina jį „Thomo gargažemis“.

Is turi savyje 16%—24% grynos phosphorinės
rugšties. Į žemę išėtas jisai tirpsta labai iš lengvo ir
pataiso dirvą ant keleto metų, užtat sėti jo reikia
daugiau neg kaip superphosphato (vieton 1 svaro
imk 1½).

Nemaišyk su superphosphatu: anuodu labai ne-
sutinka ir vienas antrą pagadina.

Thomasphosphatas dera šlapioms dirvoms, smil-
tynams ir kalkėtai žemei, trumpai sakant: kur ne-
dera superphosphatas, ten dera Thomasphosphatas.

Sėti jį reikia iš rudens, kad per žiemą patirptų
žemėse. Iš bėdos galima ir pavasarį sėti. Ir ant vir-
šaus beaugančio javo galima barstyti Thomasphos-
phatą.

Phosphorinė rugštis Thomasphosphatę yra daug
pigesnė už superphosphatinę.

Prie pirkimo Thomasphosphato reikia buti teip-
pat atsargiam, kaip prie pirkimo superphosphato.

Kaulų miltai turi 20%—24% phosphorinės
rugšties, kuri žemėje teip išlengvo tirpsta, kad javai
nedaug tegali pajusti. Bet galima mėginti, iš rudens
pasėjus ant plėšimų, teipogi ant lengvesniųjų žemių,
ant pievų,—bene butų naudinga.

Gudriųjų ukininkų vartojama, ir tai su dideliu
pelnu, azotiniai mėšlai (čiliškę salietra, amonija-
kinė druska) ir potažiniai (kainitas). Mažesnio-
siosė ukėsė jie nėra dar išplatinti. Be jų galima ap-
seiti, turint uztektinai gyvuolinių mėšlų.

(toliaus bus).

24 gruodžio Kauno gubernatoriaus išduota žemiečių viršininkams aplinkraštis, išaiškinąs general-gubernatoriaus apskelbimą nuo 23 lapkričio 1905 metų, suteikiantį lietuviams valstiečiams vartojimą lietuviškos kalbos valsčių raštyne savytarpiniui susirašinėjimui, o valsčiaus vyrijai leidžiantį išsirinkti rasti-
ninką iš vietinių valstiečių.

Tasai gubernatoriaus aplinkraštis išaiškina, kurie valsčiaus raštai leista atlikti lietuviškai. Prie tų valsčiaus raštų, kurie galima atlikti lietuviškoje kalboje, priskaitoma rašymas visų valsčiaus knių, surašymas vyrijos (schod) nusprendimų, surašymas valsčiaus teismo (sodo) nusprendimų; tiktai reikia, kad gretu su lietuvišku būtų patalpintas rusiškas tekstas, idant kuomet reikint tie raštai būtų peržiūrėti augštesnių instancijų, žemiečių viršininkų, pavietinių teismų (sjezd) ir gubernijos patarmės (prisutstvije). Žinome, susirašinėjimai valsčių su visais valdininkais ir įstaigomis daromi valstijos kalboje (tai yra: rusiškai).

Įvedus lietuvišką kalbą į valsčiaus raštus, neišvengiamai reikės kaikuriuose valsčiuose senieji raštininkai pakeisti naujais, dėlto kad dabartinių raštininkų ne visi temoka lietuviškai rašyti ir kalbėti. Tačiau, kad daugiau Kauno gubernijos raštininkai, per ilgą laiką tarnavusieji tarp lietuvių, užtektinai moka lietuvišką kalbą ir atsižymi doriškai ir tarniškai, tai žemiečių viršininkai neturi jokio reikalo atstatyti kiekvieną valsčiaus raštininką dėl tos vienos priežasties, kad to geidžia valsčiaus nusprendimas iš nepikantos į rusiškos kilmės ipatą. Tokiuo budu valstiečiams duota tiesa tiktai prašyti, kad į jų raštininkus būtų paskirta tinkama ipata, bet paskirti ir atstatyti raštininkus, pagal įstatas, pilną tiesą teturi vieni patį žemiečių viršininkai. Todėl raštininkai, valstiečių savaimi išrinktieji, be užtvirtinimo žemiečių viršininko, negali būti pripažinti už raštininkus, alga jiems išmokėta skaitosi už neteisingą ir turi būti išjieskota iš jų ir sugražinta valsčiaus kason, nors jie būtų išrinkti valsčiaus suseigos. Savaimi valstiečių atstatytiems raštininkams alga turi būti užmokėta link tai dienai, kadą juos atstatė žemiečių viršininkas, ir reikalingi tam pinigai reikia priverstinai išjieskoti iš valstiečių.

General-gubernatorius šį parėdymą užtvirtino ir nuo vidurinių dalykų ministerijos reikalavo pašalpos valstiečių savaimi atstytiems raštininkams. Ministerija leidžia mokėti pašalpą po 25 rub. į mėnesį tiems valstiečiu savarankiškai atstatytiems raštininkams, linkolaik jie vėl negaus raštininko arba kito kokio uždarbio vietos.

Draugija beturčių pavargėlių šelpimui:

Lietuvos ir žemaičių žmonės Viešpaties Kristaus paliepimą: „alkanus papenėti, troškančius pagirdyti, nuogus pridenkti“, pildo su noru, duodami pašalpą pavargėliams. Mažai tėra ant metų tokių dienų, kad koks pavargėlis nepereitų per sodžių, meldamas pašalpos. Geros lietuvių gospadinės pasotina juos, apdengia ir pripildo jų krepšius. Tokia artimui meilė yra graži ir pagirtina. Zmogus, kurs norėtų tokius darbus papeikti, pasielgtų nė žmoniškai, nė krikščioniškai. Aš rašydamas apie pavargėlių šelpimą nenoriu papeikti nė aukų davėjus, nė pavargelius nukriausti, tik noriu parodyti kaip kokiuo budu geriau yra pavargėlius aprupinti. Tam tikslui aš galė šio straipsnio aprašysiu pavargėlių šelpimo draugiją, parodysiu gyvą paveikslą, koks yra geriausias budaš aprupinimo visų pavargėlių.

Šiandien aukų (almužnų) yra duodama nemažai, bet ne visi alkani yra pasotinti. Kiek yra tokių pavargėlių, kurie dėlei kokių nors priežasčių, negali iš savo grįtelės išėiti. Vieni ligos apimti negali visai nė iš lovos išlipti, kiti turi mažus vaikus, arba turi namie ligonį, kurį reikia prižiūrėti, tokie visi negali vaikštinėti po žmones ir rinkti aukas, gerai dar jiems, jeigu juos aprupina kaimynai, o jei ne, tai jiems ir badą priseina kęsti. Laimingesni yra tie pavargėliai, kurie turi dar tiek sveikatos, kad gali vaiksčioti po parapiją, arba ir kelias parapijas. Jie pas žmones pernakvoja, pavalgo, o namon, savo šeimynai parneša pilnus krepšius visokių gerybių. Bet tarpe tokių pavargėlių yra nemažai taip vadinamųjų dykaduonių. Kits visai tvirtus, tingėdamas dirbti sunkesnę darbą, įpranta valkiotis ir valgo svetimą duoną. Kits nors ir nelabai sveikas, renka aukas ne sau (nes pats pavalgo pas žmones), bet savo sveikiems vaikams arba pačiai, kurie nieko nedirba. Prie dykaduonių teipat galima priskaiyti aklų pavargėlių pavadorius, lozorių važinėtojus, jie yra sveiki ir jauni vaikinai, tokie išpaiksta visiškai, darbo neišmoke, neturi paskui iš ko pergyventi ir pasidaro skriaudikais.

Ir teip matome, juog nemažai yra pavargėlių, reikalaujančių pašalpos, o ne gaunančių, daug teipat yra dykaduonių pašalpą imančių. Tesybė, gali pasakyti nevienas skaitytojas, bet kaip atskirti dykaduonį nuo tikro pavargėlio, sunku teipat yra sujieskoti visus reikalaujančius, sunku padidinti aukas, nes ir teip nemažai yra aukų duodama. Sunku, žinoma, tas yra padaryti vienam žmogui, bet bureliui žmonių tas yra lengva atlikti. Viens žmogus negali ir grįtelės pastatyti, bet kadą sueina daugiau žmonių ir visi dirba, darbas eina greitai ir namą lengva pastatyti. Teip ir su pavargėlių šelpimu: reikia tam tikslui susivienyti visiems parapijonims, išrinkti iš savo tarpo gerus žmones už pirmininkus, pirmininkai privalo surinkti visas žinias apie visos parapijos

pavargėlius, surinkti nuo sąnarių aukas, parupinti pavargėliams gyvenimą, padalinti aukas. Kad visiems būtų visai aišku, kaip tas darbas privalo būti vedamas, kaip žadėjau, parodysiu gyvą pavykslą, apasysiu pavargėlių šelpimo draugiją, kuri jau gyvuoja ir kurios pats esu sąnariu.

Draugijų šelpimui pavargėlių Kauno gubernijoje jau yra keliatas. Pirmiausiai buvo įsteigta Betygalos parapijoje Kauno pav.; čionai draugija jau dešimts metų, kaip gyvuoja ir gerai sekasi. 1904 metuose tapo įsteigtos trys tokios man žinomos draugijos: Kėdainiuose Kauno pav.; Šėtoje ir Pagiriuose Ukmergės pav. Esu sąnariu Pagirių draugijos, apie tą ir papasakosiu. Gruodžio mėnesyje 1904 metų susirinko bažnyčios namuose bemaž visi Pagirių parapijos gaspadoriai: ukininkai ir dvarponiai, ant to susirinkimo nutarėme įsteigti draugiją pavargėlių šelpimui, išrinkome valdybą, susidedančią iš dvylikos ypatų, išrinkome kuratorius, tai yra aprupintojus pavargėlių, po vieną iš katro sodžiaus. Valdybos pareigos yra: nuspręsti, kiek kuriam pavargėliui duoti aukų, surinkti nuo sąnarių pinigų ir visokius daiktus, kaip: grūdus, kitokius valgomuosius daiktus, drapanas. Kuratorių pareigos: duoti valdžiai žinias, kas jų sodžiuose reikalauja pašalpos, surinkti nuo žmonių jam pavesto kaimo aukas ir atiduoti valdybai. Iš draugijos sąnarių tie, kurie įnešė tris rublius ant metų, stojosi tikrais draugijos sąnariais, turinčiais balsą ant susirinkimo prie sprendimo apie draugijos reikalus; tie, kurie įnešė mažiau trijų rublių, pasiliko sąnariais, neturinčiais sprendimo balso ant susirinkimų.

Visi gerai suprato tokios draugijos naudą, su noru davė pinigų ir kitus reikalingus daiktus. Nuo Naujų metų pradėjome dalinti pavargėliams ant mėnesio grūdus ir pinigų ir taip kas mėnesį pagal valdžios nusprendimo kiekvienas pavargėlis gaudavo savo dalį ir nešdavosi namon. Bet ir toks surėdymas pasirodė nevisai geras, dėlto, kad daug iš pavargėlių yra tokių, kurie patys negali nė apsiruošti ir reikalauja kito pagalbos. Visi sąnariai susirinkę antrą sykį nutarėmė pastatyti rumą, kur galėtų pavargėliai visi kartu gyventi. Kai kurie didžturčiai paaukavo reikalingos medegos, ko truko nusipirkome ir pastatėmė didį rumą, kuriame dabar gyvena šešiolika pavargėlių. Tamę rumę yra keli kambariai: atskiri kambariai pavargėliams gulėti, atskiras kambarys virtuvei; į virtuvę susirenka pavargėliai valgytų. Pasamdyta gaspadinė verda valgį ir duoda tris kartus ant dienos gero šilto valgio. Tie pavargėliai, kurie miestelyje gyvena, teipat ateina čionai pavalgytų. Iš viso čionai valgo apie 20 ypatų. Tokiems pavargėliams, kurie turi šiek-tiek spėkos, duodame kokį nors darbą, žiemą į namus, o vasarą kiti eina gyvulių ganytų, arba šėip kur gauna kokį lengvą darbą. Nemaža dar dalis šelpiamųjų mūsų pavargėlių

gyvena po sodžius, jiems pristatome viską į namus. Iš viso mėš šelpiame 40 pavargėlių.

Ir teip, kaip matyti iš mano aprašymo, mėš šelpiame beturčius pavargėlius visai kitoniškai, jiems nebereikia valkiotis, elgetauti, žemintis prieš visus, turi gatavą duoną, drabužį ir šiltą gričią. Tegų skaitytojas nepamislyja, kad tokia tvarka daugiau kaštuoja. Jeigu gaspadorius suskaitytų viską, ką jis per metus atiduoda pavargėliams, tai tas išeis brangiau, negu įmokėti tik vieną kartą ant metų kelius rublius, arba duoti grūdų, ar ko kito, ant tokios draugijos reikalų. Kur įsteigia tokia draugija, tēnai, žinoma, nebereikia jau priimti nėvieno pavargėlio į namus, nebeduoti tiesiai jiems aukų, bet nešti viską į draugijos kasą.

Rašant apie tą draugiją, neturėjau ant mislės ją išgirti, išgirti visą jos surėdimą, bet tik parodyti, kad tokios draugijos abelnai yra labai naudingos ir būtų labai gerai, kad jos visur įvyktų, o kas ling draugijos surėdymo, tai nesakau, kad pas mus surėdymas geriausias; kitur gali įvesti ir geresnį surėdymą, geriau dar viską aprupinti. Ir mėš juog ne patys viską tą išmislyjome, bet tik pajėmėmė pavykslą nuo kitų apšviestėsių tautų, o padarę nesigailime; nesigailės teipat ir kiti, padarę tą patį; nors pirmą metą mums ir nemažai kaštavo, bet toliau užsimokės ir labai lengvai ir gražiai galės draugija gyvuoti. Duok Dieve, kad visi tų nelaimingų žmonių padėjimą suprastų ir su noru gerai juos aprupintų. Didelė bus garbė Dievui, o žmonėms ramybė.

kn. Alseika.

Artinantes rinkimams Ciesorystės Seiman.

17 Spalio manifestu prižadėta prileisti žmones prie viešpatystės valdymo. Be žmonių išrinktų atstovų sutikimo nebusiā toliaus išleidžiami jokie nauji viešpatystės įstatai. Žmoniu išrinkti atstovai turėsiā tiesā peržiūrėti, kokiems reikalams skiriami žmonių įmokamieji mokesčiai. Per tuos pačius atstovus žmonės galės rupintis visais savo kitais reikalais. Tai-gi artinantes rinkimams svarbu, kad ir iš mūsų krašto nuvyktų Ciesorystės Seiman tokie vyrai, kuriems galėtumėme visiškai užsitikėti, kad jie užtars mūsų krašto žmonių reikalus.

Atstovai, renkami Ciesorystės Seiman, turi būti vyrai šviesūs, mokyti, išmanantįs mūsų krašto reikalus vyresnybei išaiškinti. Toliaus, jie turi būti vyrai dori, kad nieko nesibijodami ir į nieką neatsižiūrėdami gintų žmonių reikalus. Ant galo, jie turi būti tvirti katalikai ir geri Lietuvos sunų, kad neitų drauge su mūsų tikėjimo ir kalbos priešais.

Lengvu būtų tokius vyrus susitarus pasijieškoti ir išsirinkti, jei rinkimai būtų atliekami stačiai Ciesorystės Seiman. Visas keblumas tamę, kad atstovai bus ne stačiai žmonių renkami, bet pirma

kiekvienas valščius išrinks po du vyrus. Tie valščių išrinkti vyrai, susivažiavę pavieta miestę, išrinks vėl iš savo tarpo kitus rinkikus gubernijon, ir tiktai tie antrieji rinkikai, išrinktieji pavieta miestę valstiečių, bajorų ir miestiečių, susivažiavę gubernijos miestę, teisrinks jau galutinai atstovus Ciesorystės Seiman. Tai-gi kad iš mūsų krašto nuvyktų Ciesorystės Seiman vyrai išmanantys ir dori lietuviai katalikai, reikia jau per valščiaus rinkimus pasirupinti parinkti tokius vyrus, apie kuriuos tikrai žinotumėme, kad jie pavietę, o paskui gubernioje išrinks mums tinkamus atstovus.

Pas mūsų žmones ligšiol nebuvo geros tvarkos prie rinkimų. Valščiaus vyresnybė dažnai buvo renkama už degtinę. Dorieji ukininkai šalindavosi nuo rinkimų, ir į valščiaus valdininkus tankiai patekdavo netikusios žmogystės, nuo kurių paskui reikia visiems kęsti. Rinkimai Ciesorystės Seiman nelyginamai svarbesni, negu valščiaus. Atsirai tokių, kurie, naudodamies žmonių nesupratimu arba bailumu, panorės įbrukti savo kandidatą. Todėl priedermė kiekvieno doro ir mylinčio savo kraštą ukininko pributi rinkimo dieną į valščių išrinkimui gero rinkiko pavietan. Kas šalindamasis nuo rinkimų leistų išrinkti netikusį kandidatą, tas tokiu savo pasiūlymu prasikaltstų prieš viso krašto gerovę ir patsai sau bloga darytų. Prieš suseinant į valščių rinkimams atlikti, reiktų pasiklausus išmanančių žmogysčių susitarti tarp savęs, ką rinkti, kad rinkimo dieną visi jau iš vieno atiduotų balsus paskirtam vyrui.

Jei tarp žmonių nebus susipratimo ir sutarties, tadą gali Ciesorystės Seiman pakliuti visai mums netinkantis atstovas, pasidavęs svetimiams, arba koksai netikėlis. Netinkantis mums atstovas netiktai neužtars mūsų reikalų Ciesorystės Seimę, bet gali dar daug ir blogo padaryti mūsų kraštui.

A. A.

Žinios iš Rusijos.

PETERBURGE nuo 6 sausio mėnesio dienos laikosi posėdžiai konstitutiškai-demokratiškos partijos. Per posėdžius nuspręsta prisidėti prie rinkimo valstijos seiman, savi atstovai siūsti seiman, seimę steigties išdirbti įstatas tikrosios laisvės, visuotino, lygaus, tiesaus ir slapto balsavimo prie rinkimo Seiman atstovų, aprupinti žemę bežemius ir mažžemius, teisingai sutvarkyti darbininkų padėjimą, pakakinti teisingus reikalavimus kitaraučių (lenkų, lietuvių, kaukaziečių, žydų ir k.) Šita partija, visiškai suprastinai sakant, reiktų vadinti „žmonių laisvės partija“.

— Pusiaunaktį sausio 2 dieną policija sujėmė visą darbininkų patarmės išpildomąjį komitetą draug su buvusiais ten ant posėdžio socialistų atstovais. Paskui tuoi iškratė jų gyvenamas. Paskutinėmis dienomis darbininkų sąjungų sąnariai nekurie suimti, o tų sąjungų posėdžių butai uždaryti policijos.

MASKVOJE žemiečių rėdybon ateina daugybė valščių nusprendimų (prigovor), reikalaujančių žemės. Tuose nusprendimuose valstiečiai nebevadina savęs valstiečiais (krestjanin), bet „piliečiais“ (graždanin), ir nurodo, kiek

jų permokėta už ganyklas ir pievas, kurių neturint nuosavių, reikėjo nuomoti iš kitų už brangius piningus.

— 6 sausio buvo krata pas grapienės Kazlauskienės (Keler). Rasta bombos, paskirtos nužudyti tuliems viršininkams, ir daug raštų maištingo turinio.

— Maskvos socialdemokratų išleidė atsišaukimus, kad 9 sausio niekur nedarytų sumišimų nei demonstracijų. Reikia išidėti, juog 9 sausio diena yra tai metinė anų bausių kruvinų atsitikimų Peterburge, kada daugiau tukstančiai darbininkų ir socialistų vaikščiojo gatvėmis, reikalaujami pagerinimo buvio ir laisvės; užtatai valdyba liepė kariūnėi juos šaudyti, nės bijojosi maišto ir apyvartos. Ta metinė diena visoje Rusijoje praėjo gan ramiai; tik spautuvės ir kaikuros fabrikos nesidarbavo tandien, želabai pažymėti.

Ant *Kaukazo* sumišimai nesiliauja. Apsiginklavę totorių dideli buriai užpuldinėja ant armėnų, daug užmuša, turtus naikina. Armėnai irgi apsiginklavę ginasi, o kuomet galėdami iš netyčių užpuolę ant totorių, steigiasi atmonyti. Prieš valdybą sukilusieji didžiais ginkluotais buriais kariuoja su kariūnė, užima geležinkelius, vietomis pagadina juos. 4 sausio ant Batumo geželinkelio prie stočių Surme ir Tita buvo didelis mušis kariūnės su rėvoliucioneriais, iš abiejų pusių krito daug; kariūnėnė pergalėjo. Kaip ant *Kaukazo*, taip ir visoje pietinėje Rusijoje valdyba sujėmė ir idėjo kalynėn labai daug visokių maištininkų.

Ringos gubernatorius apskelbė paliepimą, idant visi neturintieji tiesos nešioti ginklus paduotų juos vyresnybei link 6 sausio; pas kurių busi rasti ginklai, tie busi sudyti kaipo maištininkai, o jų turtas atimtas išdan. Daugumas žmonių parsigandę, padavė valdžiai ginklus ir prasės davanoti; išdavė kurstytojus, kurių vieni buvo suimti kiti išsilapstė. Fellino miestyje 9 sausio 45 maištininkai teismo dekretu tapo sušaudyti. Latviai dar vis nesiliauja kelę ginkluotą maištą; kariūnėn kur užklupusi ginkluotus maištininkus, nėvieno gyvo nepaleidžia.

Orenburgo kazokai bilėtninkai nuo 40 metų anžiaus mobilizuojama ir ketinama atsiūsti vakariniin Rusijos kraštan (gal Latvijon, Lenkijon, Lietuvon raimintų maišto?)

Iš Kauno gubernijos.

Pantvardys (Raseinių pavieto). Žmonės čia gerai gyvena, išsidalinę į vienasėdžius; tiktai viena Jurgių kaimiukė tebegyvena senoviškai—žemę parėžiui valdo, bet trobos stovi ant vidurio žemės, ant Antvardės dešiniojo kranto, tai laukai toli nenuėina, ir jie labai gražiai gyvena, nės sutaria gražiai visokiuose rokunduose, negirdėt jokių vaidų nei dėl rubežių, nei dėl gyvulių. Tiktai žmonės apšvietimo labai reikalingi.

Visas *Pantvardys* žemės užima 1162 desetinu ir 62 sieksniu. Žmonių vyriškos lyties yra 354 ipatos, moteriškos—337, išviso 691 ipata. Ir čia žmonės apšvietimo labai reikalingi.

K. G.

Iš *Pagirio* apylinkės rašo mums sausio mėnesio 3 dieną: Pas mus, kad vagis nekratyty klėčių ir galvijų nevogty, butų visiškai ramu, bet tų atsirado perdaug; po vardais socialistų važinėja ir savo nedorą darbą pildo. Jei kurie pajunta atvažiavusius, jie nebėga, bet drąsiai reikalauja kaipo „cicilistai“ duonės. Ir taip jiems gerai sekasi, „cicilistų“ vardu prisidengus, vagių darbus atlikti.

Iš *Sedos* (Telsių pavieto). Apskritai žmonės nerimsta—reikalauja žemės. Bet reikia žinoti, kad per gvalta arba veltui nėvienas negavo ir negaus—reikia prašyti žemės; visi prašo, ir mums reikia nesnausti. Galima vilties, juog žemės duos ant išpirkimo (vykupo).

IŠ ŽEMAIČIŲ VYSKUPIJOS.

Kaune, 8 sausio mėnesio dienoje, švento Benedikto moterų klostoriuje atsilaikė seniai jau mūsų šalyje bebunusi iškilmė; minėtoje dienoje kunigas pralotas Dombrasuskis, kaip klostorių lankytojas, iškilmingai priėmė į naujukes (novicijata) dvi mergaites: Zofiją Stacevičaitę ir Eufrozina Hanusauskaitę. Zmonių prisirinko labai daug; mažą bažnytėlę vos galėjo visus patalpinti. Kunigas Dombrasuskis atlaikęs šv. Mišias ir visas atlikęs apeigas, stovėdamas prie altoriaus, graudingai pasakė pamokslėlį. Jis kalbėjo maždaug šiaip: „Štai, tiedvi mergaitės akyvaizdoje Dievo ir žmonių padarė iš savęs Dievui auką (apierą); ta auka yra labai didelė, nes apleisdamos pasaulę, savo tėvus, savo gimines, apsirinko Dievą už vienutinį visų savo darbų, žodžių ir mislių tikslą. Tas pašaukinas yra labai garbus ir iškilmingas, bet Dievas nevisus žmones prie tokio sautarnavimo tepašaukia. Delto tai tų naujukių dabar didžiulis laukia darbas: ištirti save, ar jas Dievas saukia, ar ne“.

Baigdamas tą pamokslėlį, kunigas Dombrasuskis užragino visus susirinkusius žmones, idant pasimelstų už tiedvi naujuki, kad Dievas jomdvim palengvintų darbą. O tų naujukių maldoms pavedė visus ant šios pasaulės vargštančius žmones.

Po pamokslo klostoriaus perdėtinė paėmė tiedvi naujuki savo globon ir ant ženklų jų atsisakymo nuo pasaulės permainė vardus. Zofijai Stacevičaitėi tapo duotas vardas Scholiastika, o Eufrozina Hanusauskaitėi—Benedikta.

PASKYRIMAS. Kun. Jurgis Peskauckas katedros kamendorius paskirtas į Stelmuižą Illukštos parakvijos ant filialisto.

Mirusieji kunigai par praėjusius metus.

1. Stanskis Pranciškus Ligumų kleb. † 3 sausio 1905 m.
 2. Daniusevičė Juozapas Lukės „ † 21 vasario.
 3. Opulskis Mikalojus Radviliškės alt. † 2 kovos.
 4. Uniak Nikodimas Šilelės kam. † 12 gegužės.
 5. Cyparevičė Jonas Žemalės alt. † 10 gegužės.
 6. Pečkevičė Ignacas Kedainių kleb. † 11 birželio.
 7. Gedvilas Aleks. † 21 birželio.
 8. Beržanskis Jeronimas Kretingos Bernadinas † 22 liepos.
 9. Budris Dzidorius Pelikonų kleb. † 22 rugp.
 10. Jastramskis Pranciškus Reseiniuose † 22 rugsėjo.
 11. Macius Kazim. Zarasų kamend. † 23 spalį.
 12. Narkevičė Zacharijošius Kretingos Bernardinas † 5 spalį.
 13. Žiburinskis Jonas Salantų alt. † 29 spalį.
 14. Juchnevičė Juozapas Kvedarnos alt. † 29 lapkričio.
 15. Budvietis Domininkas buvęs Kamajų kamendorius mirė Amerikoje Filadelfijos mieste 19 d. Gruodžio.
- Kun. Kaulakis suteikė jam paskutinius šv. Sakramentus ir pataisė iškilmingas laidotuves, už ką jam Dievas lai užmoka.

„Vilenski Vestnik“ praneša, kad Kauno pradedamųjų mokyklų direkcija posėdžiuose, laikytuose Gruodžio 16, 20 ir 23 dieną 1905 metų, nutarė: pabaigusius Veiverių mokytojų seminarijos mokslą Suvalkų gubernijoje gimusius lietuvius katalikus nuo sausio 1 dienos 1906 metų paskirti mokytojais į pradedamąsias Kauno gubernijos mokyklas. — Tamošių Plebanski jaunesniuolu mokytojum į Kretingos parapijos mokyklą Telsių paviatė; Juozą Brundžą—jaunesniuolu į Dabėnų liaudės mokyklą tamė pat paviatė; Antaną Kauną—jaunesniuolu į Papilės mokyklą, Šiaulių paviatė; Bronislovą Paliukaitį—jaunesniuolu į Plungės mo-

kyklą, Telsių paviatė; Juozą Kurickį—jaunesniuolu į Radviliškės liaudės mokyklą, Panevėžio paviatė ir Silvestrą Ambroževičių į Kvetkių mokyklą, Zarasų paviatė.

ŽINIOS IŠ UŽRUBEŽIO.

Ir *Persijoje* konstitucija nžsimezgė. 8 d. sausio apie 1000 Tegerano mullų (teip vadinamas magometonų dvasiškieji) ir daug pirklių atsisakė pripažinti gubernatoriaus parėdymus ir išsidangino į miestelį „Šabdulazim“. Bijodamas sumišimų ir praliejimo kraujo, šachas (Persijos valdytojas) sutiko susitaikinti ir leidė sutverti rinktinių draugiją iš dvasiškių, pirklių ir žemdirbių; draugijoje bus 40 vyrų, o pirmininku pats šachas. Vadinsis ji „Teisybės Namais; ji peržiūrės šalies reikalus ir įstatymus. Bus sulygintos visų luomų tiesos. Muliai sugrižo į Tegeraną ir buvo iškilmingai sutikti. Gubernatorius atsisakė nuo vietos. Eina baugus garsas, kad draugija pareikalaut pašalinimo nekurių įrėdinių ir ministro Nauso.

Seistane (Persijoje) pasirodė džuma. Iš susirgusiųjų miršta 98 iš 100. Gydytojai darbuojas, kaip imanydami.

Francija. Nuo naujų metų įėjo į syla įstatymas apie „atskyrimą bažnyčios nuo valstijos“. Valdžia pastatys tam tikrus agentus aprašymui bažnyčios turtų. Popežius liepia katalikams susilaikyti nuo peraštrių pasipriešinimų. Vyskupai liepia kunigams mandagiai apseiti su tais agentais. Bėt galima bijoties, kad nekurie agentai—netikėliai, o tokių Francijoje ne badas, līs ir į altorių. Iš tos priežasties vienas vyskupas savo cirkuliare sako: „jeigu valdžios agentai (ko mes nesitikime) norėtų apžiūrėti ir ciborijas, tai bažnytinių komitetų sanariai turi pasipriešinti, ne keldami vienok ginklo. Jeigu kartais kas nors iš tokių agentų bandytų atidaryti arba išlaužti ciboriją, tai kunigas turi uždegti šešias žvakes, atidaryti ciboriją, atsi-klaupiti su žmonėmis ir giedoti psalmą „miserere“. Reikia vienok vilties, kad tokių skandalų nebus ir pasileidusioje Francijoje. (K. Td.)

— Francuzų respublikos prezidentu išrinkta Faljer, turis 64 metus amžiaus, žmogus tokią maždaug pakraipą kaip Lube, ligšiolaikinis prezidentas.

Nuo Redakcijos.

Siunčiamieji Redakcijon rankraščiai reikia kad butų su autoriaus parašu ir adresu. Paskirtieji spaudai rankraščiai gali buti pertaisomi ir trumpinami; nepriimtųjų smulkieji—naikinami, o stambesnieji, autoriui reikalaujant dviejų mėnesių tarpe, gražinami.

Kiekvienas gali matyti, juog šis laikraštis yra labai pigiai išleidžiamas. Mažas apmokesnis padėtas dėlto, kad ir žmonės neturtingi galėtų tą laikraštį skaityti. Pelno iš šito laikraščio vargu yra tikėties, todėl ir visi rankraščiai yra neapmokami.

Platintojams ir pardavėjams imant nemažiaus kaip 100 egzemplarų vienkart, atskiras numeris atiduodamas už 3 kap.; už prisiuntimą mokasi atskirai.

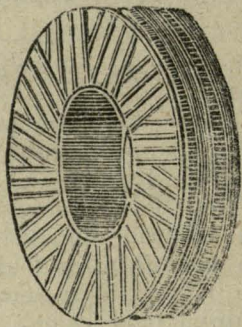
Už laikraštį ir apgarsinimus apsimokama Redakcijai iškalno. *Apgarsinimus prijema Kaune Sokolovskio spaustuovės rėdytojas p. G. Lann*. Redakcijos adresas: *į Kauną. Dvasiškosios Seminarijos Rektoriui kun. Pralotai A. Karosui*.

Užsisakant laikraštį, reikia paduoti aiškų savo adresą. Parsiūsdinimas „Nedėldieno Skait.“ į užrubežį meams 3 rub.

Redaktorius Pralotas *A. Karosus*.

PIRMUTINE ROSSIJOS DIRBTUVE

PRANCUZIŠKU

A K M E N U

G. A. RAMMO KAUNE

Kurausko gatvė jo paties namai.

Siulo malunams girkas tikras Prancuziškas ir padirbtas, kruopų dirbamas, o taip pat šilkus del cilindrių ir kitokius malunų daiktus vidutinėmis kainomis.

Spaustuvė Sokolovskio ir Estrino Kaune

Spaudžia visokius veikalus lietuviškai.
DIDELIS RINKINYS NAUJŲJŲ RAIDŽIŲ.

Ištobulintos mašinos. **Prekė vidutinė.**

J. NAUJALIO

Knigynas. Kaune.

SANKROVA:

MALDAKNYGIŲ DVASIŠKO IR SVIETIŠKO TURINIO KNYGŲ PAVEIKSLELIŲ, ROZANČIŲ, ŠKAPLERIŲ IR BAŽNYTINIŲ NATŲ.

Agentura

„Nedėldieno Skaitymo“.

Draugija „Spaustuvė Sokolovskio Kaunė“ M. Sokolovskio ir A. Estrino.

A. ir H. SKIRMUNTAS

(Kaunė ir Vilniuje.)

Pavedame garbiųjų klientų atidziai: Vynus bažnytinius valakiškus ir rusiškus iš savų vynyų, teipajau vynus ispaniškus, prancuziškus ir rusiškus geriausių gatunkų. Musų krautuvės turi apščiai išsirinktinai koniakų, romų, arakų, likėrių ir visokių spiritualijų. Parduodame vidutinėmis kainomis, pirkliams nuleidžiame rabatą.

ONOS JANUŠEVYČJUTĖS

••• Knigynas. •••

Dirvono Gatvė Biržjūsė, Kauno Gub., Panevėžio Pavitas.

Knigų, ŠŠ-jų Paveikslų (abrozų), kryželių, rožančių ir visokių devotiškų daiktų krautuvė.

Popierjū, plūksnų, atramento ir visokių rašymui reikalingų įrankjū Sankrova.

LAIKRAŠČJŲ AGENTURA.

PANEVĖŽYJE

LIETUVIŠKAS KNIGYNAS

MASIULIO

Nauja (Dvarna) ul.

Federavičėnės namai.

— Gaunama visokių knigų, natų ir devotiškų daiktų: rožančių škaplerių ir k.